

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/72/2014
Identifikačné číslo spisu:	1109256505
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1109256505.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: COOP Jednota Trenčín, spotrebné družstvo, Mierové námestie 19, 912 50 Trenčín, IČO 00 168 912, zastúpeného JUDr. Jánom Martákom, advokátom, Dolné Srnie 362, proti odporcovi: PETRODOM trade, s.r.o., Mikulášska 1, 811 01 Bratislava, IČO 35 767 090, zastúpenému Nosko & Partners, s.r.o., Podjavorinskej 2, Bratislava, IČO 36 860 107, o zaplatenie 597.490,54 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 30Cb/11/2010, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 10. 2013, č. k. 2Cob/41/2013-160, 2Cob/42/2013, 2Cob/43/2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu o d m i e t a.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania advokátom v sume 1 623,13 eur na účet jeho právneho zástupcu.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č. k. 30Cb11/2010-90 zo dňa 12. 03. 2012 v znení opravného uznesenia č. k. 30Cb11/2010-99 zo dňa 16. 05. 2012 potvrdil a navrhovateľovi trovy odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd tiež potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 30Cb/11/2010-129 zo dňa 13. 12. 2012 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 30Cb/11/2010-99 zo dňa 16. 05. 2012.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 597.490,54 eur s 5% úrokom z omeškania od 01. 01. 2007 do zaplatenia, ako aj trovy konania v sume 16.596,50 eur na súdnom poplatku, a 6.489,52 eur titulom trov právneho zastúpenia. Nakoľko v rozsudku došlo k chybe v opisovaní, túto súd prvého stupňa opravným uznesením zo dňa 16. 05. 2012 opravil.

Súd prvého stupňa rozhodol s poukazom na znenie ust. § 476 ods. 1, § 477 ods. 1, 3 a § 306 ods. 1 ObZ, keď po vykonanom dokazovaní mal nesporne preukázané, že navrhovateľ odporcovi na základe

Zmluvy o pôžičke peňazí zo dňa 28. 07. 2006 poskytol bezúročné sumu 18.000.000,-Sk, ktorú sa odporca zaviazal navrhovateľovi vrátiť do 31. 12. 2006. Dodatkom č. 1 bola lehota na splatenie pôžičky určená na 31. 03. 2007, pričom za obdobie od 1. 1. 2007 do zaplatenia bol veriteľ oprávnený účtovať 5% ročný úrok. Splatnosť pôžičky mohla nastať aj prevodom majetku odporcu na navrhovateľa, ku ktorému bolo zriadené záložné právo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 28. 07. 2006. V rozhodnutí ďalej poukázal na znenie Zmluvy o pôžičke čl. II bod 2 a bod 3 b). Súd prvého stupňa mal ďalej preukázané, že dňa 20.02.2007 odporca uzavrel Zmluvu o predaji časti podniku so spoločnosťou FAKTUM trade, s.r.o., pričom kupujúci sa zaviazal prevziať všetky záväzky s predávajúcou časťou podniku. Jej súčasťou boli aj práva a povinnosti zo Zmluvy o pôžičke, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 07. 2006 a zo Záložnej zmluvy. Súčasne poukázal na skutočnosť, že spoločnosť FAKTUM trade, s.r.o., je v konkurze, a odporcu na zaplatenie dlžnej sumy zaviazal ako ručiteľa podľa § 477 ods. 3 ObZ.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., s ohľadom na úspech účastníkov v konaní.

Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia, v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p., v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa. Tvrdenie odporcu, že súd prvého stupňa procesné pochybil, pokiaľ vec posúdil podľa § 477 ods. 3 ObZ, a nie podľa § 657 OZ, ako žiadal navrhovateľ, a odňal tým možnosť odporcovi konať pred súdom, označil za nepodstatné, pretože ak by aj k procesnému pochybeniu súdom prvého stupňa došlo, rozhodnutie samotné je vecne správne, pričom na vady konania pred súdom prvého stupňa prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ďalšiu námietku odporcu, a to nedostatok pasívnej legitimácie, nakoľko pohľadávku aj so záložným právom navrhovateľa previedol na tretiu osobu, neuznal ako opodstatnenú, nakoľko žiadne ust. zák. č. 7/2005 Z. z. nezbavuje odporcu postavenia účastníka konania ako ručiteľa v zmysle ust. § 477 ods. 3 ObZ.

Dôvody uvedené v odvolaní odporcu odvolací súd považoval za účelové, a účelovým sa mu javil aj postup odporcu v súvislosti s prevodom časti podniku na tretiu osobu FAKTUM trade, s.r.o., na ktorú bol následne vyhlásený konkurzov snahe zbaviť sa svojho záväzku voči navrhovateľovi.

Podľa prehlásenia navrhovateľa jeho pohľadávka tak zo strany odporcu, ani zo strany spoločnosti FAKTUM trade, s.r.o. doteraz nebola ani čiastočne uhradená. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v znení opravného uznesenia, ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľovi trovy odvolacieho konania nepriznal s poukazom na ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., hoci by na ne mal nárok, vzhľadom k ust. § 151 ods. 1, 2 O. s. p., nakoľko navrhovateľ si síce náhradu trov právneho zastúpenia uplatnil, avšak tieto v zákonom stanovenej trojdňovej lehote do spisu nevyčísľil.

Odvolací súd ďalej uviedol, že odporca odvolaním napadol aj uznesenie súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku č. k. 30Cb/11/2010-129 zo dňa 13. 12. 2012. Svoje potvrdzujúce uznesenie odôvodnil tým, že v merite veci rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, argumentáciu odporcu v podanom odvolaní posúdil ako účelovú, preto nepokladal za splnenú druhú kumulovanú zákonnú podmienku na priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku, uvedenú v ust. § 138 ods. 1 O. s. p. a to, že sa nesmie jednáť o zrejme bezúspešne bránenie alebo uplatňovanie práva, ktoré priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku neumožňuje. Preto aj uvedené rozhodnutie odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Odporca dovolaním napadol výroky rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 10. 2013, č. k. 2Cob/41/2013-160, 2Cob/42/2013, 2Cob/43/2013 / rozhodnutie č. 1 / a to výrok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. 03. 2012, č. k. 30Cb/11/2010-90 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. 05. 2012 č. k. 30Cb/11/2010-99 / rozhodnutie č. 2 /, výrok ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa

13. 12. 2012, č. k. 30Cb/11/2010-129
rozhodnutie č. 3/.

Napadnuté rozhodnutia 1 a 2 napadol v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 237 písm. f) O. s. p., pretože mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p. z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Napadnuté rozhodnutie 3 napadol v zmysle cit. ust. § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa názoru odporcu sú napadnuté rozhodnutia 1, 2 a 3 celkom zjavne postihnuté viacerými vadami zakladajúcimi dôvod na ich zrušenie, nakoľko súd prvého stupňa i odvolací súd svojim postupom odňali odporcovi možnosť konať pred súdom, keď odporcovi neumožnili vyjadriť sa, relevantne argumentovať, a predložiť ku svojim tvrdeniam dôkazy k zmenenej právnej kvalifikácii žaloby. Ako vyplýva z obsahu žaloby, navrhovateľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa domáhal zaplatenia sumy 597.490,54 eur s prísl. od odporcu z dôvodu, že tomuto na základe Zmluvy o pôžičke poskytol pôžičku, pričom odporca mu túto pôžičku nevrátil, a teda domáhal sa plnenia od odporcu s poukazom na ust. § 657 OZ.

Odporca sa k veci samej vyjadril vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 15. 12. 2011, a tiež na jedinom pojednávaní nariadenom v predmetnej právnej veci pred prvostupňovým súdom, a to adekvátne k tvrdeniam navrhovateľa, t.j. poukázal na tú skutočnosť, že medzi ním a spoločnosťou FAKTUM trade, s.r.o. bola dňa 20. 02. 2007 uzatvorená Zmluva o predaji podniku, na základe ktorej záväzok odporcu voči navrhovateľovi z titulu Zmluvy o pôžičke prešiel na spoločnosť FAKTUM trade, s.r.o. V zmysle uvedeného, odporca nie je dlžníkom navrhovateľa, ako to navrhovateľ uviedol vo svojich podaniach, a preto žiadal, aby bol návrh v celom rozsahu zamietnutý. Na základe uvedenej skutočnosti, keďže odporca hodnoverne a preukázateľne (o. i. aj predložením dôkazov do konania) vyvrátil tvrdenia navrhovateľa o tom, že odporca je jeho dlžníkom v zmysle ust. § 657 OZ, odporca nadobudol dôvodné presvedčenie, že navrhovateľ nemôže byť v predmetnom súdnom konaní úspešný. Je totiž úlohou navrhovateľa preukázať svoje tvrdenia, a tieto aj pred súdom obhájiť, zatiaľ čo odporcovi stačí, pokiaľ tvrdenia navrhovateľa len vyvráti, resp. spochybni - čo sa v predmetnom prípade odporcovi nepochybné jednoznačne podarilo.

Napriek uvedeným skutočnostiam, napadnutým rozhodnutím 2, súd prvého stupňa v celom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľa. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia 2 pritom vyplýva, že súd prvého stupňa predmetnú vec právne kvalifikoval úplne inak, než ako ju od začiatku súdneho konania až do rozhodnutia vo veci samej kvalifikoval navrhovateľ. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia 2, súd zaviazal odporcu na peňažné plnenie navrhovateľovi podľa ust. § 477 ods. 3 ObZ. teda nie z titulu, že by bol odporca dlžníkom navrhovateľa podľa ust. § 657 OZ, ako to v celom prvostupňovom konaní prezentoval navrhovateľ, ale z titulu ručenia. Z uvedeného vyplýva, že súd nielenže predmetnú vec svojvoľne právne prekvalifikoval, ale odporcovi žiadnym spôsobom neumožnil akokoľvek sa k takejto inej právnej kvalifikácii vyjadriť. Odporca sa o zmenenej právnej kvalifikácii zo strany prvostupňového súdu dozvedel až po vyhlásení rozsudku vo veci samej, kedy už nemal žiadnu možnosť predniesť pred prvostupňovým súdom svoje argumenty, a predložiť dôkazy ohľadom tejto zmenenej právnej kvalifikácie danej veci. Ustálená judikatúra Slovenskej republiky / uznesenie NS SR zo dňa 9. 6. 2010, sp. zn. 5Cdo/210/2009 / považuje vyššie popísaný postup súdu prvého stupňa, ktorým vec právne posúdi podľa ustanovenia právneho predpisu, ktoré v doterajšom konaní nebolo vôbec použité, pričom vôbec neumožní účastníkom konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili, jednoznačne za postup, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. V dôsledku popísaného postupu prvostupňového súdu odporca totiž nemal absolútne žiadnu možnosť, akokoľvek vyvrátiť právny názor súdu, a navrhnúť na preukázanie svojich tvrdení relevantné dôkazy. Odvolací súd i napriek tomu, že bol na túto vadu napadnutého rozhodnutia 2 zo strany odporcu upozornený v odvolaní voči rozhodnutiu 2, rozsudok prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správny,

dokonca sa s postupom, právnym názorom a odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu v celom rozsahu stotožnil bez toho, aby sa relevantným spôsobom vyrovnal s argumentmi odporcu, uvedenými v jeho odvolaní.

Oporca ďalej uviedol, že súd prvého stupňa i odvolací súd vec neprávne právne posúdili, keď navrhovateľovi priznali peňažné plnenie, na ktoré navrhovateľ ako formu splnenia záväzku zo Zmluvy o pôžičke nemá nárok (nakolko navrhovateľ má nárok výlučne na alternatívne plnenie vo forme prevodu nehnuteľnosti), ako aj keď odporcu zaviazali na plnenie voči navrhovateľovi z titulu ručenia, hoci dlžník nie je v omeškaní so splnením hlavného záväzku voči navrhovateľovi. V Zmluve o pôžičke (čl. II., bod 3b a 3c) bola totiž možnosť splatenia záväzku navrhovateľovi stanovená alternatívne, a to buď vo forme peňazí, alebo vo forme prevodu nehnuteľností odporcu na navrhovateľa. Oporca ešte v čase, keď bol dlžníkom navrhovateľa, ako spôsob splnenia záväzku navrhovateľovi z titulu Zmluvy o pôžičke zvolil formu prevodu nehnuteľností, v dôsledku čoho spôsob splnenia záväzku formou vrátenia peňažného plnenia zanikol. Nakolko v Zmluve o pôžičke nebolo exaktne stanovené, ktorý z účastníkov má právo určiť spôsob plnenia záväzku, v zmysle ust. § 561 ods. 1 OZ právo voľby patrilo dlžníkovi, tzn. odporcovi. Oporca si ako spôsob plnenia svojho záväzku voči navrhovateľovi zvolil alternatívu prevodu nehnuteľnosti, tzn. nepeňažné plnenie. Táto skutočnosť mala za následok, že nárok navrhovateľa na splnenie záväzku zo Zmluvy o pôžičke vo forme peňažného plnenia zanikol, pričom navrhovateľ, ako veriteľ, nie je oprávnený zvolený spôsob splnenia záväzku meniť, resp. od zvoleného spôsobu zániku záväzku odstúpiť.

Podľa odporcu prvostupňový súd i odvolací súd vec zaťažili vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď na predmetnú vec vôbec neaplikovali aj príslušné ustanovenia ZKR. V tejto súvislosti poukázal, že navrhovateľ si prihláškou zo dňa 20. 04. 2007 uplatnil v konkurznom konaní, vedenom na majetok spoločnosti FAKTUM trade, s.r.o., peňažné plnenie vyplývajúce mu zo Zmluvy o pôžičke, tzn. sám navrhovateľ uznal prechod pohľadávky zo Zmluvy o pôžičke na spoločnosť FAKTUM trade, s.r.o. Následne príslušný súd, Okresný súd Bratislava I, rozsudkom sp. zn. 1Cbi/57/2010-34 zo dňa 01. 10. 2012 uložil správcovi konkurznej podstaty úpadcu FAKTUM trade, s.r.o. povinnosť neprihliadať na prihlášku pohľadávky navrhovateľa, pretože je neplatná z dôvodov a zavinenia na strane navrhovateľa. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že dlžník FAKTUM trade, s.r.o. nemôže splniť svoj záväzok zo Zmluvy o pôžičke vo forme peňažného plnenia, nakolko mu v tom bráni predmetné rozhodnutie súdu, a zároveň nemohol tak urobiť vôbec od samého počiatku konkurzného konania, lebo zavinenie na strane navrhovateľa trvá nie od rozhodnutia súdu, ktorým bolo toto zavinenie vyslovené, ale od podania nesprávne vyplnenej prihlášky navrhovateľom (keďže predmetné rozhodnutie súdu je len deklaratívne a len konštatuje stav, ktorý vznikol momentom podania neplatnej prihlášky zo strany navrhovateľa). Pred vyhlásením konkurzu predmetná pohľadávka nebola splatná a od momentu vyhlásenia konkurzu vzniká povinnosť uplatniť pohľadávku prihláškou, z čoho vyplýva, že dlžník FAKTUM trade, s.r.o. nie je v omeškaní so splnením záväzku navrhovateľa zo Zmluvy o pôžičke a nikdy (do dnešného dňa) sa do omeškania nedostal. Naopak, v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia súdu predmetnú pohľadávku nesmie vôbec splniť. V nadväznosti na uvedenú skutočnosť je zrejmé, že peňažné plnenie z titulu Zmluvy o pôžičke nie je potom možné vymáhať ani od ručiteľa.

Namietal tiež, že napadnuté rozhodnutia 1 aj 2 nespĺňajú požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, keďže prvostupňový, ani odvolací súd sa bez bližšieho objasnenia vôbec nevysporiadali s tvrdeniami odporcu.

Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia 1, 2 a 3 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť, nakolko nie je možné prihladiť k dovolacím dôvodom odporcu, pretože nespĺňajú zákonom požadované náležitosti a uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní vo výške 3 246,26 eur / za dva úkony po 1 615,09 eur a dva krát paušál po 8,04 eur /. Súčasne žiadal preskúmať zákonnosť a dôvody uznesenia o oslobodení dovolateľa od súdneho poplatku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p. /, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimocnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p. v znení do 1. januára 2015.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním odporcu, nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesné prípustné.

Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodíť.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia odporcu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Tvrdil, že v dôsledku zmeny v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa, mu bola znemožnená reálna a efektívna

možnosť skutkovo a právne argumentovať v konaní ohľadne nového právneho názoru.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Toto ustanovenie treba vykladať tak, že v ňom uvedený dôvod prípustnosti dovolania je daný vtedy, ak účastníkovi možnosť konať pred súdom sa postupom súdu odňala vôbec, napr. ak by účastník bol v konaní zastúpený zástupcom alebo opatrovníkom, ktorého záujmy sú v rozpore s jeho záujmami alebo ak by bol účastníkovi ustanovený opatrovník, hoci by neboli pre také opatrenia zákonné predpoklady, alebo ak by súd prejednal vec a rozhodol konečným rozhodnutím napriek tomu, že účastníka na pojednávanie nepredvolal. Podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je však splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania a do tej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil právo na peňažné plnenie. Súd prvého stupňa vo veci vytýčil pojednávanie na 12. 03. 2012, ktorého sa zúčastnili zástupca navrhovateľa a odporca, obaja boli v konaní vypočutí, mali možnosť podať návrhy na dokazovanie a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom. Z obsahu zápisnice vyplýva, že súd prvého stupňa na uvedenom pojednávaní vykonal vo veci dokazovanie, okrem iného aj listom zo dňa 14. 04. 2008, ktorým navrhovateľ upozornil odporcu na znenie ustanovenia § 477 ods. 3 ObZ, t.j. že odporca má vo vzťahu k navrhovateľovi v zmysle uvedeného ustanovenia ručiteľský záväzok a dlh, a tento trvá. Na uvedenom pojednávaní súd prvého stupňa vyhlásil a odôvodnil rozsudok, písomné vyhotovenie ktorého odporca prevzal 07. 05. 2012 a podal proti nemu odvolanie. V odvolaní taktiež namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože navrhovateľ si svoj nárok uplatnil podľa ustanovenia § 657 OZ a súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 477 ObZ, pričom nemal možnosť vyjadriť sa k takémuto právnomu posúdeniu veci. Odvolací súd k tomuto odvolaciemu dôvodu v odôvodnení rozhodnutia zaujal stanovisko.

Nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo navrhovateľovi riadne doručené a podaním odvolania v odvolacom konaní uplatnil svoj vplyv na výsledok konania, dovolací súd dospel k záveru, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nebola splnená.

Dovolací súd sa ďalej zamerail aj na otázku opodstatnenosti tvrdenia odporcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa sú arbitrárne, čím mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s jeho odvolacími dôvodmi, teda s nesprávnou aplikáciou ustanovení o ručení, s nesprávne posúdenou vecnou pasívnou legitímáciou odporcu a opomenutím aplikovať ZKV.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p. / pre odvolacie konanie v spojení s § 211 O. s. p. / v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Dovolací súd v nadväznosti na uvedené zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

Podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku, uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

Z obsahu odvolania vyplýva, že odporca podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa z dôvodov, ktoré uviedol aj vo svojom dovolaní, t.j. že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie o ručení, a jeho aplikáciou mu súčasne odňal možnosť konať pred súdom, nesprávne posúdil vecnú pasívnu legitimitáciu odporcu a neaplikoval ZKV.

Odvolací súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa stotožnil. Na odvolacie dôvody v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočne reagoval, čo je zrejme z konštatácie časti tohto rozhodnutia.

Dovolací súd k aplikácii ust. § 219 ods. 2 O. s. p. dodáva, že v prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa (úplný alebo čiastočný blanketový odkaz)

stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke, aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým tak tvorí jeden celok. Na základe uvedeného, rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, je potrebné považovať za jeden celok, ktorý vytvára komplexné zhodnotenie skutkovej a právnej stránky posudzovaného vzťahu medzi účastníkmi konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a preto aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako jeden súvislý celok s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať ani to, že odvolací súd neodôvodnil napadnuté rozhodnutie podľa predstáv odporcu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli spôsobilé založiť ani odporcom napádané právne závery, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutia. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Dovolací súd vzhľadom na zistené skutočnosti konštatuje, že odporca nebol postupom súdu prvého stupňa, ako ani odvolacieho súdu, vylúčený z realizácie procesných práv daných Občianskym súdnym poriadkom. Za týchto okolností jeho tvrdenie, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie je opodstatnené.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepreukázala existencia odporcom tvrdenej procesnej vady v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. v napadnutom rozsudku, ale ani v napadnutom uznesení, ktoré taktiež nie je možné označiť za arbitrárne, a že najavo nevyšla ani žiadna iná vada uvedená v ust. § 237 O. s. p., dovolací súd uzavrel, že prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ust. § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odporcu odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutými rozhodnutiami odvolacieho súdu z hľadiska ich vecnej správnosti.

Úspešnému navrhovateľovi vzniklo podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Advokát vec prevzal na základe plnej moci z 28. 12. 2009 a podaním z 20. 11. 2014, doručeným okresnému súdu 24. 11. 2014 sa vyjadril k dovolaniu, v ktorom si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v sume 3 246,26 eur za dva úkony právnej služby / prevzatie a príprava, vyjadrenie pre súd /.

Navrhovateľovi patrí náhrada za odmenu advokáta za jeden úkon/ právnej služby -vyjadrenie k dovolaniu /nakoľko klienta zastupoval pred súdmi počas celého konanie / čo je 1 615,09 eur a paušálna náhrada výdavkov jedenkrát po 8,04 eur, čo je spolu 1623,13 eur / § 10 ods. 1, § 13 ods. 1 písm. c/, § 16 ods.

3, vyhlášky č. 655/2004 Z. z/.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.